

Spraakmakende Boeken

~~19 Oktober~~ 2 November 2017

Sander Brouwer

Lev Tolstoj *Anna Karenina*

Greta Garbo 1935

Vivian Leigh 1948

Tatjana Samojlova 1967

Sophie Marceau 1997

Keira Knightley 2012

Jelizaveta Bojarskaja (2017)

The Beautiful Lie (2015)

“Vronski”

Anna

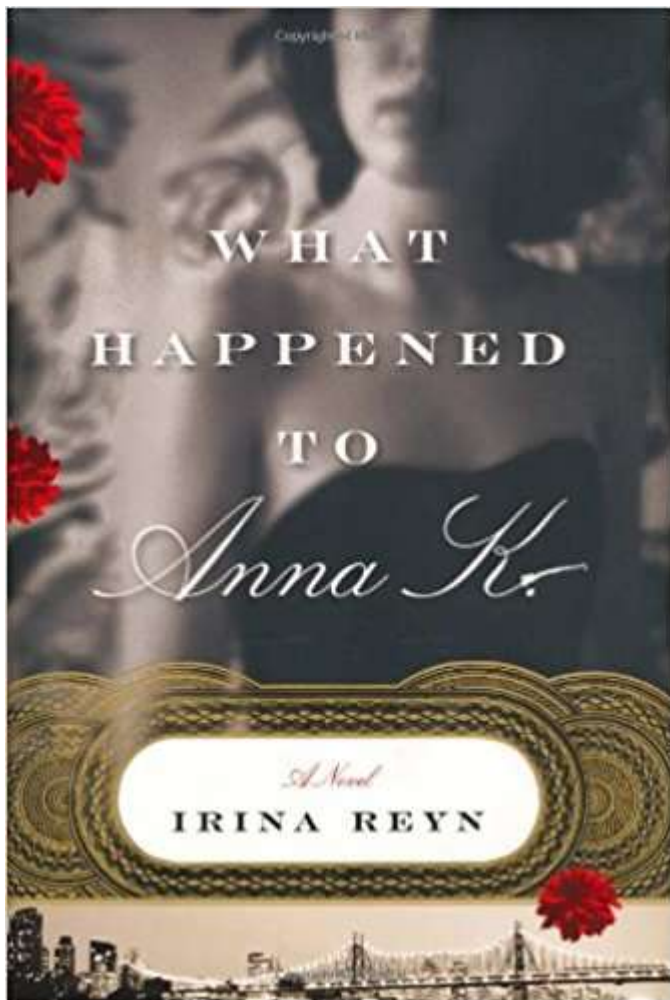

The Beautiful Lie (2015)

Kitty

“Ljovin”

2008

Cerritos College Theatre Arts Department and Associated Students Present
2003 Pulitzer Prize Winner for Best Drama

Anna in the Tropics

Written by Nilo Cruz

A Cuban cigar rolling factory in 1929 Florida is the backdrop for this passionate drama.

**October 5, 6, 11, 12, 13 @ 8 PM
and October 14 @ 2 PM**

\$12.00 General Admission and \$10.00 Students (w/FA 07 id), Staff, Seniors

Buy tickets online at www.cerritos.edu/theatre
Burnight Center Theatre, 11110 Alondra Blvd. Norwalk (562) 467-5058

2003

Christian Spuck
2017 Bolsjoj (M.)

Aleksej Ratmanski
2016 Mariinski (SPb.)

Jekaterina Bobrova
Dmitri Solovjov

Musical

1992

MELISSA ERRICO
IN
ANNA
KARENINA
THE BROADWAY MUSICAL

The background of the poster is a gradient from purple at the top to red at the bottom. Silhouettes of onion domes are visible against the red background.

Before she had reached the light-colored crowd of women in tulle, waiting for partners...

Princess?

...she was already asked for the waltz by the best dancer, the leader of the dancing hierarchy ~ the handsome, married, George Korsunsky.

What a rest it is to dance with you!

What lightness and precision! It's delightful!

Kitty smiled at his praise, and over his shoulder surveyed the ballroom. She saw that the elite of the company were grouped in the left-hand corner of the room.

And HE was there ~ Count Vronsky.

There Kitty's eyes found Stephen, and the lovely head and beautiful figure of Anna, in a sumptuous black velvet dress.

Kitty had not seen him since the day she refused Constantin Levin.

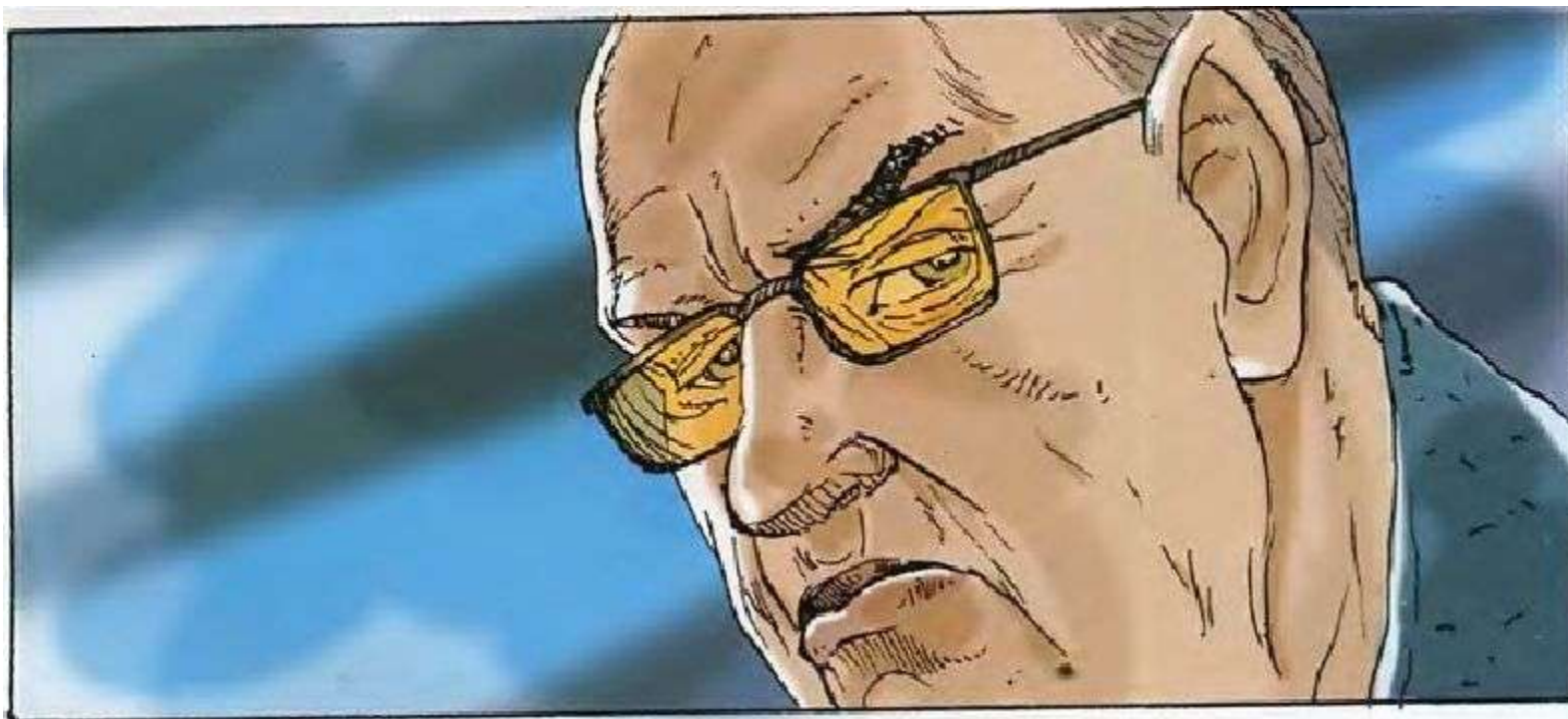
Ellen Lindner (2012)

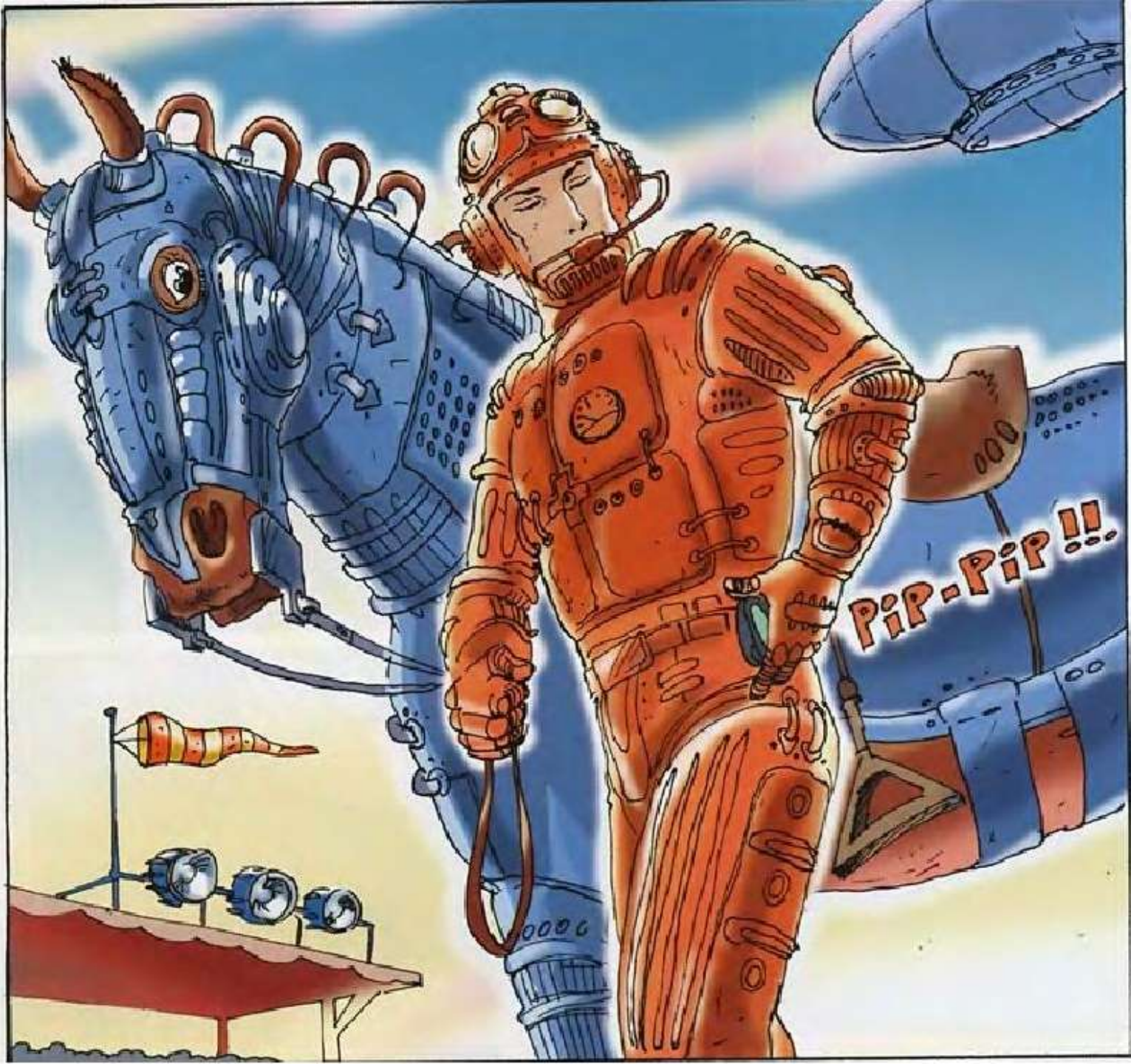
Vronski – Kitty – Anna

Katja Metelitsa, Valerij Katsjaev & Igor Sapozjkov (2000)

Karenin

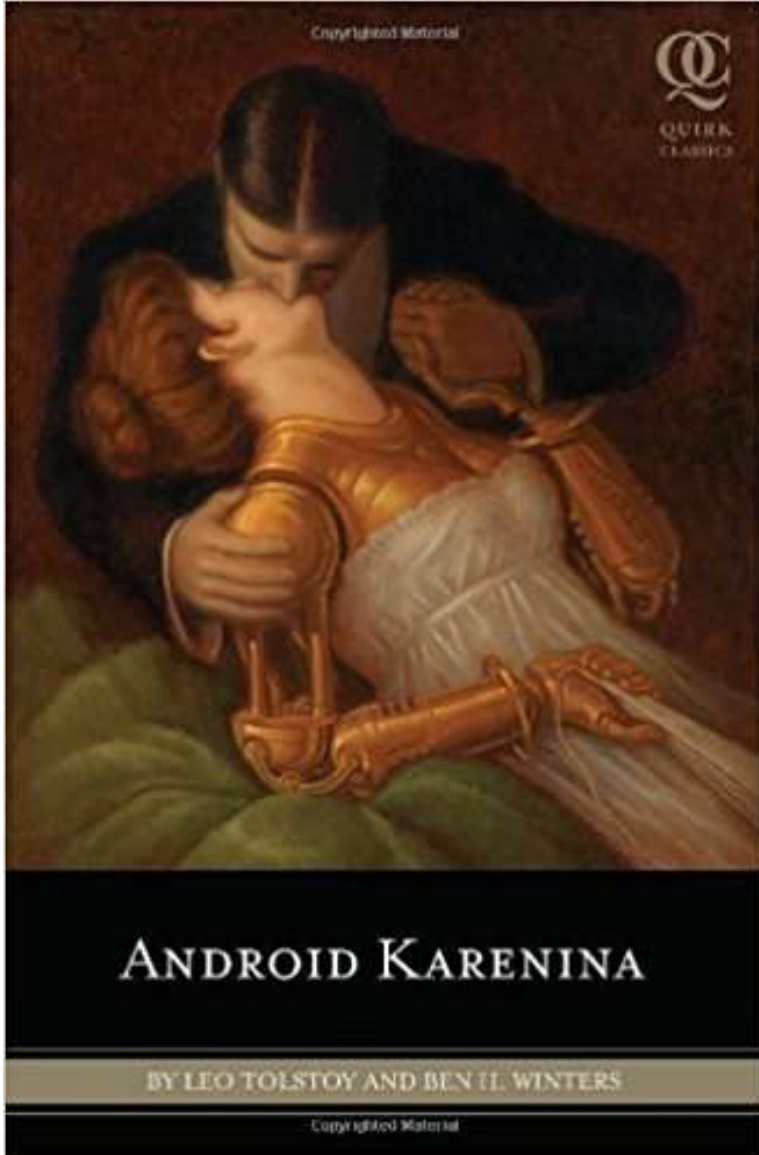

ΦΡΥ-ΦΡΥ ΛΕΤΕΛΑ ΚΑΚ ΠΤΙΛΑ.
FROU-FROU FLEW LIKE A BIRD.

2010

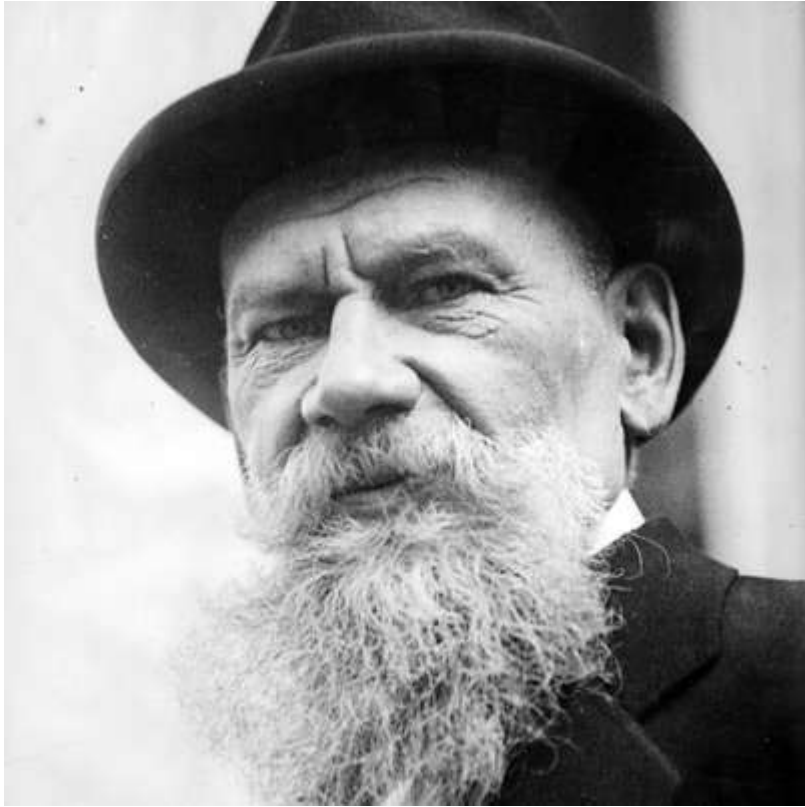
https://en.wikipedia.org/wiki/Adaptations_of_Anna_Karenina

Lev Tolstóej

1828-1910

The Last Station (2009)

TOLSTOJ
Christopher Plummer

SOFJA TOLSTAJA Helen Mirren

Penguin Classics

TOLSTOY
WAR AND PEACE 1

TRANSLATED FROM THE DEFINITIVE RUSSIAN TEXT

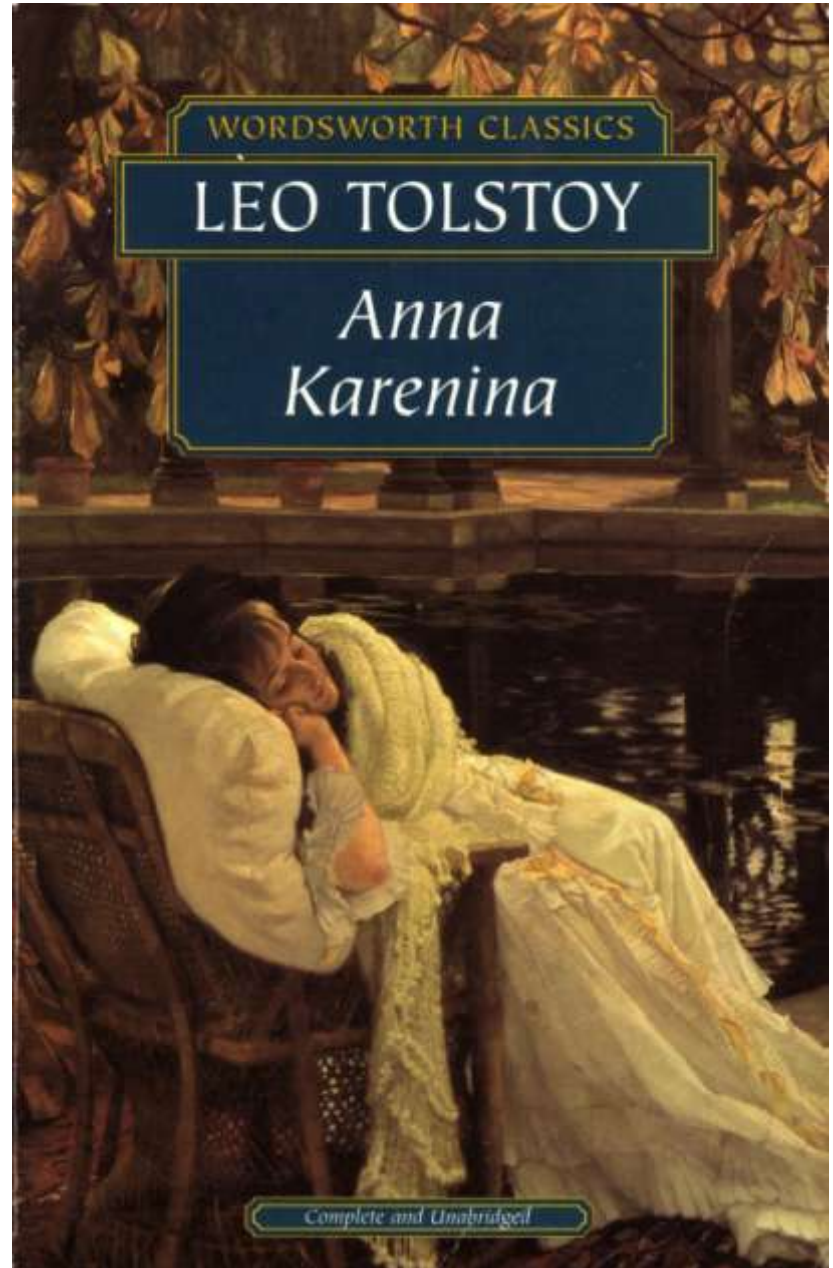
1869

1877

WORDSWORTH CLASSICS

LEO TOLSTOY

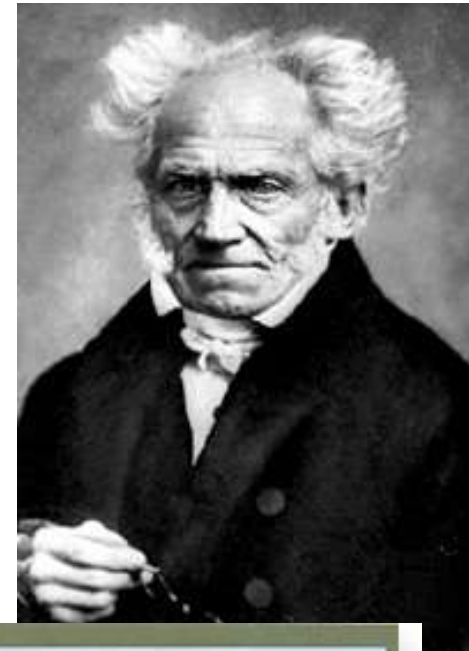
*Anna
Karenina*

Complete and Unabridged

1851

Arthur Schopenhauer

Parerga und Paralipomena:

kleine philosophische Schriften,

von

Arthur Schopenhauer.

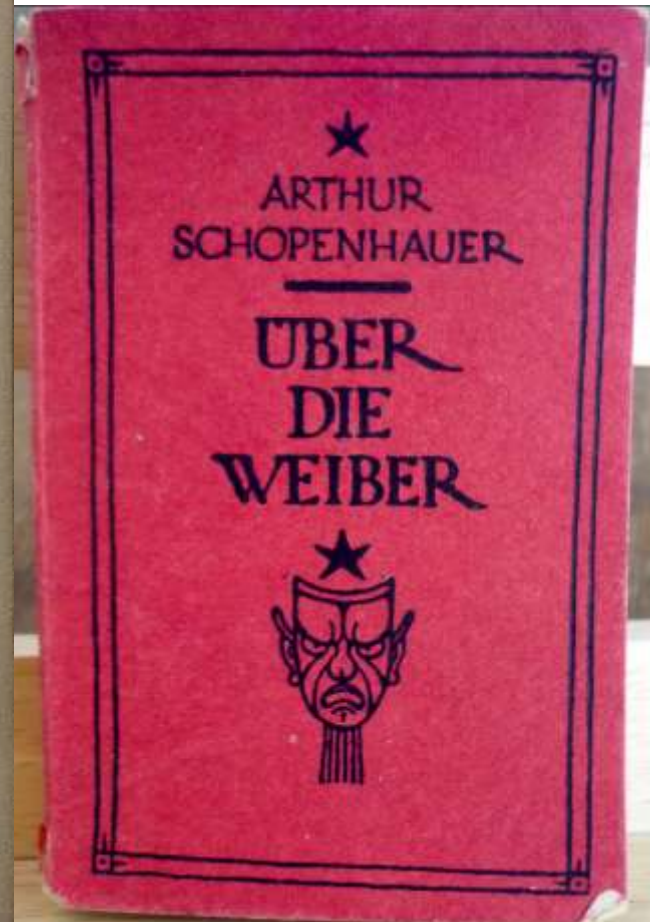
Vitam impendere vero.

Erster Band.

Berlin,

Druck und Verlag von A. W. Hahn.

1851.

Arthur Schopenhauer
Er is geen vrouw die
deugt

privé-domein

Epiloog *Oorlog en Vrede*

... wanneer we naar de mens kijken als een object van theologische, historische, ethische, filosofische observatie vinden we een algemene wet van onvermijdelijkheid, waaraan hij is onderworpen net als al het andere wat bestaat. Wanneer we hem echter beschouwen vanuit zichzelf, als datgene waarvan we ons bewust zijn, dan ervaren we onszelf als vrij.

Dat bewustzijn is een bron van zelfkennis die geheel los staat en onafhankelijk is van het verstand. Via het verstand *observeert* de mens zichzelf; maar hij *kent* zichzelf alleen door het bewustzijn.

Zonder bewustzijn van zichzelf is echter elke observatie en toepassing van het verstand ondenkbaar.

Om te kunnen begrijpen, observeren, concluderen, moet de mens zichzelf in de eerste plaats bewust zijn als levend wezen. Zichzelf kennen als levend wezen kan de mens alleen als een willend zelf, dwz. hij is zich bewust van zijn wil. En van zijn wil, die de essentie vormt van zijn leven, wordt de mens zich bewust, en kan hij zich alleen bewust worden, als zijnde vrij.

Aantekeningenboekje 5 april 1870

De geschiedschrijving wil het leven van het volk beschrijven - van miljoenen mensen. Maar iemand die (...) al was het maar een periode van het leven van niet alleen het volk, maar van één mens heeft begrepen, die weet hoeveel daar voor nodig is. Je moet alle details van dat leven kennen (...)

Hoe moet je in 400 vellen druks (de maximale omvang van een historisch werk) het leven beschrijven van 20 miljoen mensen over een periode van 1000 jaar, dus $20.000.000 \times 1000$? Je hebt al geen letters genoeg om een jaar uit het leven van één mens te beschrijven. (...)

Aantekeningenboekje 5 april 1870

Hoe moet je de geschiedenis beschrijven? Je moet oprecht zijn. Je moet dát kiezen om te beschrijven wat je kúnt beschrijven, dat, wat je weet, wat je weet door middel van de kunst. En de hoogste vorm van kunst is de geschiedschrijving die het onomvatbare wil beschrijven. (...)

Deze geschiedenis-kunst kent niet die gebondenheid en heeft niet die onuitvoerbare taak die de geschied-wetenschap heeft. De geschiedenis-kunst gaat, zoals elke kunst, niet in de breedte maar in de diepte, en haar onderwerp kan zowel het leven van heel Europa zijn als een beschrijving van een maand uit het leven van een boer uit de zestiende eeuw.

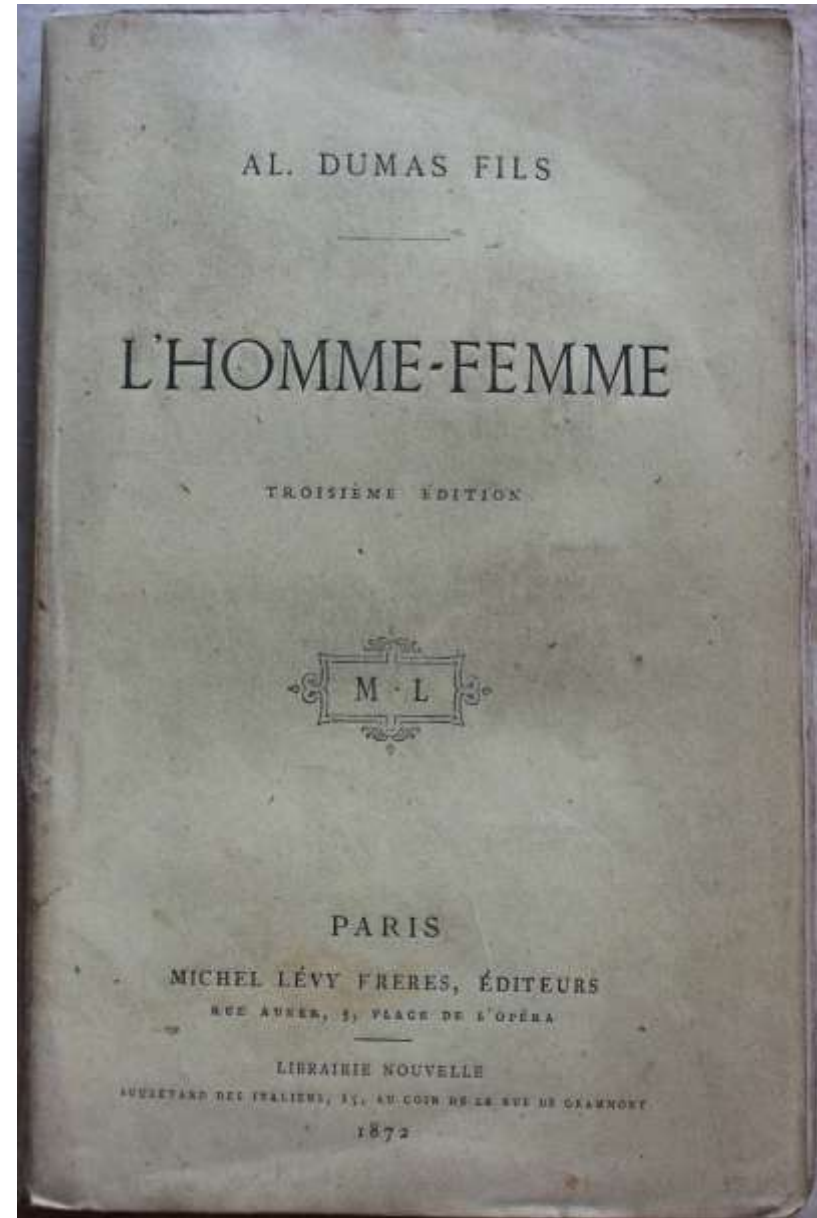
Schopenhauer, Wereld als Wil en Voorstelling

in het menselijk leven vormt de geslachtelijke liefde, na de liefde voor het leven zelf, de allerkrachtigste en actiefste drijfveer van het bestaan, waarin het onophoudelijk de helft van de energie en de gedachten van de jonge mensheid opslurpt, en het einddoel van bijna alle menselijke streven uitmaakt.

... de echtelijke trouw heeft bij de man een kunstmatig karakter, maar bij de vrouw een natuurlijk; en daarom is overspeligheid uit lust van de vrouw zowel in objectieve zin - wat de gevolgen betreft - als in subjectieve zin - wat haar tegennatuurlijkheid aangaat - aanzienlijk onvergeeflijker dan overspel bij de man.

Alexandre Dumas fils

1871

Annet Mooij (2013)

Branie. Het leven van Mina Kruseman (1839-1922)

Dumas' geschrift is een uitgebreide lofzang op de masculiene superioriteit en een verdediging van de sacraliteit van het huwelijk, waarin de vrouw in alle opzichten ondergeschikt is aan haar echtgenoot. Een vrouw diende te waken over het gebied van moraal en gezinsleven. Ging zij, ondanks de goede, ja de onberispelijke leiding van haar echtgenoot, toch haar boekje te buiten, bleek zij hem bij nader inzien onwaardig, vond zij geen voldoening in het moederschap, verwaarloosde zij zijn kinderen, gooide ze zijn naam te grabbel, wierp zij zich in de armen van een ander? Dan stond de man geen andere mogelijkheid open dan het recht in eigen hand te nemen en zich te bevrijden. Zo'n schepsel was de naam Vrouw niet waardig, meende Dumas. 'Tue-la,' luidde derhalve zijn advies. Tue-la, dood haar - de echo van die bloeddorstige woorden zouden in Parijs nog lang naklinken. Dankzij de ophef die Dumas hiermee veroorzaakte, beleefde *l'Homme-femme* meer dan dertig herdrukken.

Perspectief: meekijken 1

Eenmaal alleen liet hij het hoofd hangen, pogend zich te concentreren, keek toen verstrooid om zich heen en begaf zich naar de uitgang, waar hij gravin Lidia Ivanovna hoopte te ontmoeten.

'Wat een sterke, gezonde lichamen allemaal,' dacht hij met een blik op de breedlijvige kamerheer met zijn opgeborstelde, in reukwater gedrenkte bakkebaarden en de vorst met zijn rode, door het uniform ingesnoerde nek die hij voorbij moest. 'Het is waar wat er geschreven staat: alles in het ondermaanse is het werk van de duivel,' dacht hij, terwijl hij nogmaals schuins naar de kuiten van de kamerheer keek.

Perspectief: meekijken 2

Tussen twee graspollen door keek [Ljovin] recht op een bultje met een poelsnip erop. De vogel luisterde, het kopje half gedraaid. Hij strekte de vleugels, vouwde ze weer samen, schudde onhandig zijn kontje en verdween achter een pol.

'Pak ze! Pak ze!' riep Ljovin zachtjes en gaf Laska een zet.

'Dat kan ik toch niet?' dacht ze. 'Welke kant moet ik uit? Hier ruik ik hem, maar als ik nog verder naar voren ga begrijp ik niet meer wat en waar.' Maar het baasje stootte haar met zijn knie aan en fluisterde opgewonden: 'Pak ze dan Laska, toe!'

'Oké, als hij het per se wil doe ik het, maar dan ben ik niet lan-ger verantwoordelijk,' dacht ze en ze stormde naar voren, tussen de grasbulten door, zonder nog iets te ruiken. Ze zag en hoorde nu van alles waar ze niets van begreep.

Perspectief: meekijken 3

Anna zat in een hoek van de koets, die werd getrokken door twee grijze paarden en in hoog tempo maar rustig schommelend dankzij de goede vering voortreed, en ze liet de gebeurtenissen van de afgelopen dagen nog eens de revue passeren (...) Ze nam het zichzelf kwalijk dat ze zich diep had vernederd. 'Ik smeed hem me te vergeven. Ik onderwerp me aan hem. Ik verklaar mezelf schuldig. Waarom? Kan ik soms niet zonder hem?' Die vraag liet ze voor wat hij was en ze begon de uithangborden te lezen. 'Kantoor en opslag. Tandarts. Ja, ik ga Dolly alles vertellen. Zij mag Vronski niet. Het zal ongemakkelijk voor me zijn, het zal me pijn doen, maar ik moet het haar vertellen. Zij houdt van me, ik zal naar haar raad luisteren. Aan hem wens ik me niet te onderwerpen, hij is er niet om me op te voeden. Filippov, broodjes. ik heb gehoord dat ze hier brooddeeg maken voor Petersburg, omdat het Moskouse water zo goed is. De bronnen van Mytisji. Pannekoeken.' Ze dacht aan de keer dat ze met haar tante naar het Triniteitsklooster was geweest, heel lang geleden, toen ze zeventien was. 'Er was nog geen spoor, we gingen met paarden. Was ik dat, met die rode handen? (...) Ik had in die tijd nooit kunnen geloven dat ik zo diep door het stof zou gaan. Wat zal hij verwaand en zelfgenoegzaam reageren als hij mijn briefje krijgt, maar ik zal hem bewijzen... Het stinkt hier naar verf. Waarom moet alles altijd maar worden geverfd en waarom wordt er zoveel gebouwd? Modekleding.'

Tolstoj: Toen ik klein was en ze me de eerste keer meenamen naar een loge in het Bolsjoj theater, zag ik niets; ik kon maar niet begrijpen dat je opzij moest kijken naar het toneel, en ik keek recht voor me naar de loge aan de overkant.

[In Kazan, op de universiteit] las ik een eindeloze hoeveelheid boeken, maar allemaal in dezelfde richting. Als me een of ander vraagstuk interesseerde dan week ik er niet van af, naar rechts noch naar links, en ik probeerde me op de hoogte te stellen van alles wat een licht kon werpen op die éne vraag...

Dostojevski: De auteur van *Anna Karenina* is, niettegenstaande al zijn enorme artistieke talent, een van die Russische geesten die alleen helder zien wat zich recht voor hun ogen bevindt, en zich daarom steeds naar hetzelfde punt toe wringen. Hun hoofd naar rechts of naar links draaien, om óók te zien wat daar aan díe kant staat, daar zijn ze zo te zien niet toe in staat: om dat te doen moeten ze zich omdraaien met hun hele lijf, hun hele torso. En dan gaan ze als het even wil ook precies het tegenovergestelde beweren – ze zijn in ieder geval wél altijd oprecht.

Hans Boland in *Filter* 23:2, 2016

‘Misschien is het onbegrijpelijkste van het fenomeen Tolstoi dat hij in al zijn grootheid zo slecht schrijft.’

‘Tolstoi [schrijft] zoveel dermate slechte zinnen en kiest zijn woorden zo onnauwkeurig en wazig dat een middelbare scholier een onvoldoende voor zo’n krakkemikkig geschreven opstel zou krijgen.’

‘de lange zinnen van Tolstoi zijn meestal alleen maar moeizaam en onbeholpen’

‘in de West-Europese literatuur zijn zijn halfbakken, eigenzinnige ‘stijlgrepen’ en zijn simplistische vocabulaire domweg onacceptabel en hooguit gangbaar onder politieke dweepers en cowboy-predikanten.’

‘Tolstois slabberdewaskilexicon, dat niet zelden louter lulkoek oplevert...’

‘drammerigheid’ / ‘stilistische gaffes’ / ‘taalbroddelarij’ / ‘prulstijl’

Deze toestand duurde nu reeds drie dagen en werd niet slechts door de echtelieden maar ook door alle leden van het gezin en het personeel als een kwelling ervaren. Alle leden van het gezin en het personeel voelden dat hun samenleving zinloos was en dat in elke herberg de daar toevallig bij elkaar gekomen gasten een hechtere onderlinge band hadden dan zij, leden van het gezin en het personeel van de familie Oblonski.

Deze toestand duurde nu reeds drie dagen en werd niet slechts door de echtelieden maar ook door *alle leden van het gezin en het personeel* als een kwelling ervaren. *Alle leden van het gezin en het personeel* voelden dat hun samenleving zinloos was en dat in elke herberg de daar toevallig bij elkaar gekomen gasten een hechtere onderlinge band hadden dan zij, *leden van het gezin en het personeel* van de familie Oblonski.

Het gedoe was drie dagen geleden begonnen en de toestand was even pijnlijk voor de beide echtelieden als voor de rest van de familie en voor het huispersoneel. *Er was een algemeen gevoel* dat dit huwelijk zin en betekenis had verloren en dat een gezelschap van toevallige passanten in een herberg meer samenhang vertoonde dan de bewoners - gezinsleden en bedienden - van huize Oblonski.

Deze toestand duurde nu reeds drie dagen en werd niet slechts door de echtelieden maar ook door *alle leden van het gezin en het personeel* als een kwelling ervaren. *Alle leden van het gezin en het personeel* voelden dat hun samenleving zinloos was en dat in elke herberg de daar toevallig bij elkaar gekomen gasten een hechtere onderlinge band hadden dan zij, *leden van het gezin en het personeel* van de familie Oblonski.

Het gedoe was drie dagen geleden begonnen en de toestand was even pijnlijk voor de beide echtelieden als voor de rest van de familie en voor het huispersoneel. *Er was een algemeen gevoel* dat dit huwelijk zin en betekenis had verloren en dat een gezelschap van toevallige passanten in een herberg meer samenhang vertoonde dan de bewoners - gezinsleden en bedienden - van huize Oblonski.

(их сожительство - hun samenwonen)

Boland: Tolstoi herhaalt zichzelf graag, wat zijn ambitie verraadt voor het predikerschap, meer dan voor het schrijversambt (*Bout*, 92)

Chekhov once said to a friend [about Tolstoy's language]: 'enormous sentences, one clause piled on top of another. Do not think this is accidental, that it is a flaw. It is art, and it is achieved through hard work.'

Nabokov: One peculiar feature of Tolstoy's style is what I shall term the "groping purist." In describing a meditation, emotion, or tangible object, Tolstoy follows the contours of the thought, the emotion, or the object until he is perfectly satisfied with his re-creation, his rendering. This involves what we might call creative repetitions, a compact series of repetitive statements, coming one immediately after the other, each more expressive, each closer to Tolstoy's meaning. He gropes, he unwraps the verbal parcel for its inner sense, he peels the apple of the phrase, he tries to say it one way, then a better way, he gropes, he stalls, he toys, he Tolstoys with words.

("The Art of Translation," *Lectures on Russian Literature*, 315)

Wat de gravin zei deed *de vorst* goed, hoewel in haar woorden het *weeë sentiment* om haar eigen hogere gevoelens en de recent ook in Petersburg populair geworden mystiek *angehauchte* geestvervoering doorklonken, die hij overdreven vond.

Hoewel in deze woorden zowel vertedering voor haar eigen verheven gevoelens als ook de overdreven, naar het Aleksej Aleksandrovitsj voorkwam, nieuwe, extatische, pas in Petersburg in zwang geraakte mystieke stroming doorklonk, vond Aleksej Aleksandrovitsj het nu toch prettig dit te horen. (*Reedijk*)

‘Hoe durft-ie te beweren dat ik opdracht heb gegeven zijn broek onvindbaar te maken! Hij heeft hem gewoon *geruild voor een kratje wodka*, dat is wat ik denk! *Hij kan me de bout hachelen* met zijn vorstendommetje! Hij moet *zijn smoel houden*, varken dat-ie is!’

‘Hoe durft hij te zeggen dat ik opdracht heb gegeven om zijn broek te stelen! Ik denk dat hij hem verdronken heeft. Ik heb maling aan hem met zijn vorstentitel erbij. Hij moet zijn mond houden, dat is smeerlapperij!’ (*Reedijk*)

Er was veel volk op de bijeenkomst, allemaal ons kent ons. Ljovin kon de afsluiting met de samenvatting nog meepikken, en die was enorm interessant, vond iedereen. Toen dat achter de rug was kon men socializen...

Er was veel *volk* op de bijeenkomst, *allemaal ons kent ons*. Ljovin kon de afsluiting met de samenvatting nog *meepikken*, en die was *enorm* interessant, vond iedereen. *Toen dat achter de rug was kon men socializen...*

Er was veel publiek op de openbare vergadering van het comité en bijna de gehele spraakmakende gemeente (society - SB). Levin was nog op tijd voor het overzicht dat volgens iedereen heel interessant was. Na afloop van het voorlezen van het overzicht zochten de leden van de spraakmakende gemeente elkaar op... (*Reedijk*)

Veel huwelijken houden stand, ook al is zowel de vrouw als de man er volledig op uitgekeken, omdat ze *mekaar niet de hersens inslaan* en *nog net een beetje begrip voor elkaar opbrengen*.

... er noch een volledige breuk noch harmonie bestaat. (*Reedijk*)

... ze bleven in Moskou *plakken* hoewel *het ze de strot uitkwam*

... ze bleven in het door hen beiden verguisde Moskou (*Reedijk*)

- Oké (*Nou*)
- hij had haar gedumpt (*hij had haar verlaten*)
- stom wijf! (*zottin*)
- te gek (*wat fijn*)
- ontiegljik (*zeer*)
- geouwehoer (*onzin*)
- champagne hijsen (*bij de champagne*)
- drank tanken (*drinken*)
- een nitwit en een flapdrol (*weinig ontwikkeld en schuchter*)
- net als het hele zootje (*net als ze allemaal*)
- we doen ons stinkende best (*zwoegen ons af*)
- verpatsen (*weggeven*)
- vol positieve energie en met een gevoel van wie-doet-me-wat (*in een hoogst wakkere en opgewekte stemming*)
- een radicaal andere insteek (*totaal veranderen*)

- meer zit er niet bij (*en meer niet*)
- bekoekeloeren (*kijken naar*)
- geen hond (*niemand*)
- als een Edammer kaas (*als een ronde kaas*)
- dan ga ik totaal af (*zou het al te dom zijn*)
- hij had iets met (*had daar werk te doen*)
- ik had er niks mee (*ik kon me niet hechten aan die zaak*)
- lekker ding (*bekoorlijke, jonge echtgenote*)

- graciel
- schreien
- Ga maar spinzen op je eigen (*ga die van jezelf maar lastigvallen*)

Kornjé

Matvjé

Sergé, Aleksé

Kornej

Matvej

Sergej, Aleksej

Ljovin - Levin

Oblonski (Stepan Arkadjevitsj)

De vorst (Aleksej Aleksandrovitsj) etc.

Nadat Ljovin absolutie had gekregen (*Nadat de priester zijn gebed om vergeving had beëindigd*)

Noot: 'Vladimir-Soezdalj: een soort orthodox Vaticaan onder Moskou'

“vroegmis”, “missaal”, “soutane”, “crucifix” etc.

... katheders voor de iconostaas (*verhoging* voor de iconostaas: 'ambo' - in RK kerk ook katheders)

koorlessenaar (ikoonlessenaar)

THERE'S NO WAY IN
THE WORLD THAT ANNA
KARENINA AND COUNT
VRONSKY COULD EVER
HAVE BEEN HAPPY..

